

Treball Final de Màster
Màster en Enginyeria Informàtica
Àrea: Intel·ligència Artificial

Aprenentatge profund per reforç aplicat al control automàtic de la locomoció de robots bípedes simplificats en entorns simulats

**Professor responsable
de l'assignatura:**

Carles Ventura Royo

Estudiant:

Rafael Jesús Castaño Ribes

Consultor:

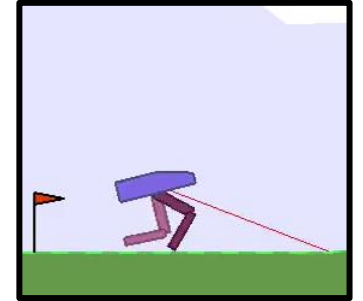
Samir Kanaan Izquierdo

Gener de 2021

Definició del problema

- **Problema:**

Control autònom de la locomoció bípeda en robots hominoides

- **Objectiu d'aquest TFM:**

Obtenir un agent intel·ligent per resoldre aquest problema en un entorn simplificat i simulat per programari, tot integrant diferents enfocaments actuals.

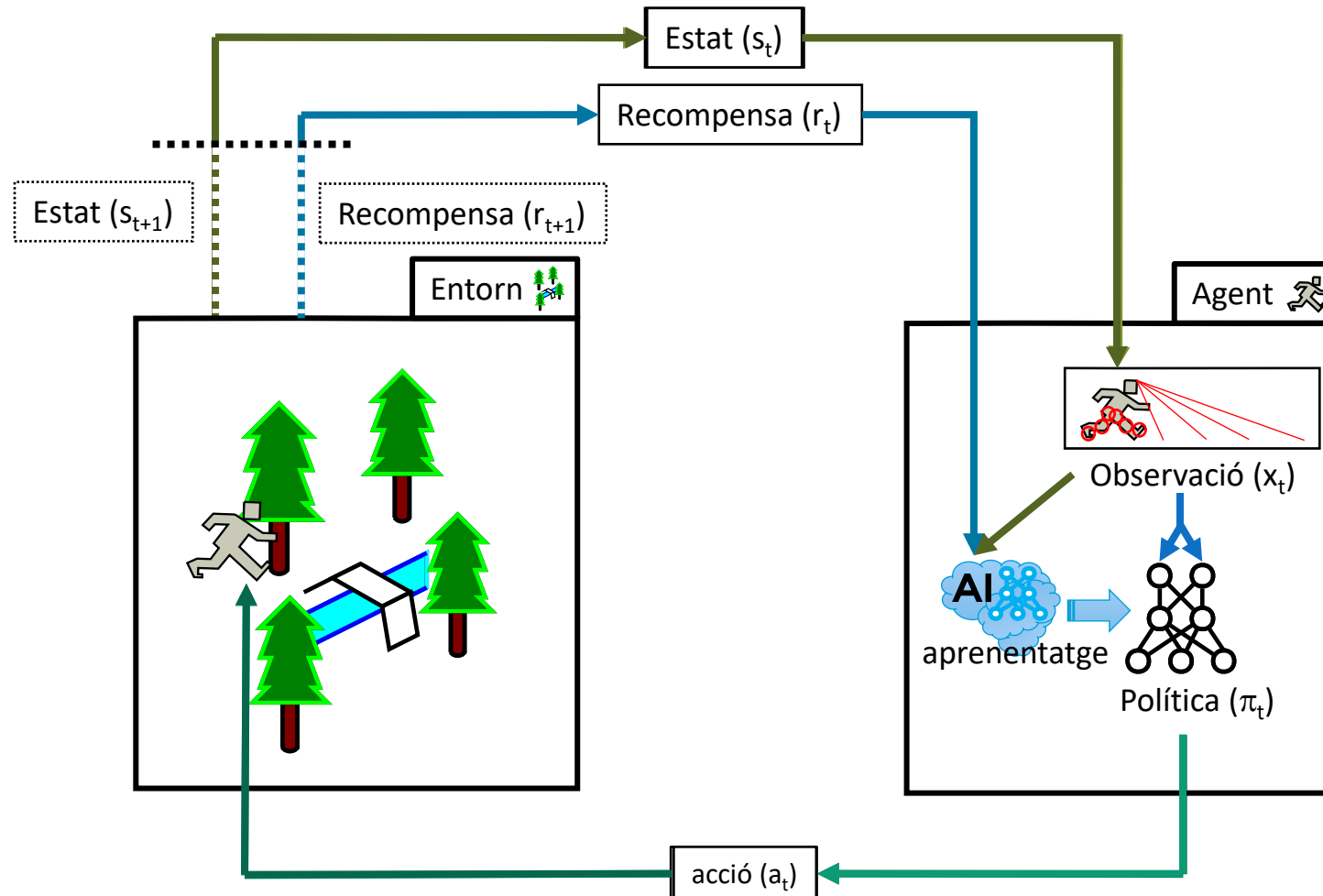
- **Disciplina en la qual s'encabeix:**

Aprenentatge per Reforç (Profund) – *(Deep) Reinforcement Learning* – *(Deep) RL*

- **Rellevància:**

- Hiperautomatització com a tendència tecnològica estratègica (Gartner 2020)
- Integració de diferents metodologies
- Apropar la disciplina al camp de la *citizen science*

Marc conceptual de l'Aprenentatge per Reforç

Objectiu del l'Aprenentatge per Reforç

- **Valor de retorn** descomptat acumulat a llarg termini (R_t)

$$R_t = r_{t+1} + \gamma \cdot r_{t+2} + \gamma^2 r_{t+3} + \dots = \sum_{k=0}^{\infty} \gamma^k r_{t+1+k}$$

on γ rep el nom de factor de descompte i es defineix com:
 $\{ \gamma \in \mathbb{R} \mid 0 \leq \gamma \leq 1 \}$

- **Política òptima** π^*

$$\pi^* = \arg \max_{\pi} \mathbb{E}[R_t | \pi]$$

- L'objectiu de l'RL és **trobar (o aproximar-se a)** π^*

Reformulacions de l'objectiu de l'RL

Reformulació de l' R_t	Reformulació de l'objectiu de l'RL
<ul style="list-style-type: none">Funció valor-estat (V): $v_\pi(s) = \mathbb{E}_\pi[R_t s_t = s]$ $V_\pi(s) \xrightarrow{\text{aproxima}} v_\pi(s)$	<ul style="list-style-type: none">En funció del valor-estat (V-Learning): $\pi^* = \arg \max_{\pi} v_\pi(s)$
<ul style="list-style-type: none">Funció valor-acció (Q): $q_\pi(s, a) = \mathbb{E}_\pi[R_t s_t = s, a_t = a]$ $Q_\pi(s) \xrightarrow{\text{aproxima}} q_\pi(s, a)$	<ul style="list-style-type: none">En funció del valor-acció (Q-Learning): $a^*(s) = \arg \max_a q_*(s, a)$
<ul style="list-style-type: none">Funció avantatge (A): $A_\pi(s_t, a) = Q_\pi(s_t, a) - V_\pi(s_t)$	<ul style="list-style-type: none">En funció de l'avantatge: $A_\pi(s, a) = r_{t+1, a} + \gamma V_\pi(s_{t+1}) - V_\pi(s_t)$ <p><i>Reformulació en base a la recompensa i al valor-estat (V)</i></p>

Simplificacions del problema de l'RL

- **Discretització del temps**

- Cada instant de temps rep el nom de *time step*.
- Si la durada és limitada, una seqüència completa de *time steps* rep el nom d'**episodi**.

- **Propietat de Markov**

- Es compleix quan qualsevol estat futur (s_{t+1}) depèn **únicament** del seu estat immediatament anterior (s_t) i de l'acció (a_t) que s'hi hagi executat.
- El problema es pot formalitzar com un **Markov Decision Process (MDP)** i permet aplicar-hi els mètodes de la **Programació Dinàmica (DP)** i la **Diferència Temporal (TD)** per intentar resoldre'l.

Principals enfocaments en l'RL

- Programació Dinàmica (PD)
- Monte Carlo (MC)
- Diferència Temporal (TD)
- Optimització directa de la política
- Actor-Crític (AC)
- Mètodes basats en models

En aquest TFM s'ha:

Implementat un algorisme TD
(*Continuous Q-Learning with NAF*)

Provat un algorisme AC
(*Soft Actor-Critic*)

TD-Learning

- S'utilitza en els problemes de tipus MDP
- El mètode es basa en què, idealment:

$$\mathbb{E}_{\pi}[r + \gamma v_{\pi}(s')] - v_{\pi}(s) = 0$$

- Aleshores, durant k iteracions (*bootstrapping*):

$$V_{\pi,k}(s) \leftarrow V_{\pi,k-1}(s) + \alpha \underbrace{\left[[r_k + \gamma V_{\pi,k-1}(s')] - V_{\pi,k-1}(s) \right]}_{TD}$$

- Existeixen múltiples variants, segons la funció valor utilitzin, com ara *SARSA* i *Q-Learning*.

Deep Reinforcement Learning

- Utilitza mètodes de ***Deep Learning***, com ara **xarxes neuronals**, per aproximar alguna/es de les funcions necessàries per a l'RL, com són:
 - Les **funcions valor** (V, Q, A)
 - Les **polítiques** (ja siguin deterministes o estocàstiques)
 - Les funcions de transició i/o de recompensa (per **modelar l'entorn**)
- Pren popularitat i rellevància a partir del disseny i resultats de l'algorisme ***Deep Q-Learning (DQN)*** (Mnih, et al., 2013 i 2015)

Deep Q-Learning

- **Integració del Deep Learning en l'RL:**

- Q és una **xarxa neuronal**, amb un output per al valor Q de cada acció possible
- Una segona xarxa (**xarxa target o Q⁻**), actualitzada a partir de Q, calcula els *targets*
- L'objectiu d'aprenentatge per a la xarxa neuronal Q és **minimitzar el Loss (L)**:

$$L = \left(\underbrace{\left(r'_j + \gamma \max_{a'} Q_*^-(s'_j, a'_j; \theta^-) \right)}_{\text{target}} - Q_*(s_j, a_j; \theta) \right)^2 \quad \text{equivalent al TD}$$

- Cada cert nombre d'iteracions, Q⁻ s'actualitza mitjançant: $\theta^- = \tau \cdot \theta + (1 - \tau) \cdot \theta^-$

- **Buffer replay:**

- Per al l'aprenentatge s'agafa un conjunt (*batch*) de *n* experiències prèvies a l'atzar per disminuir el biaix de les correlacions temporals

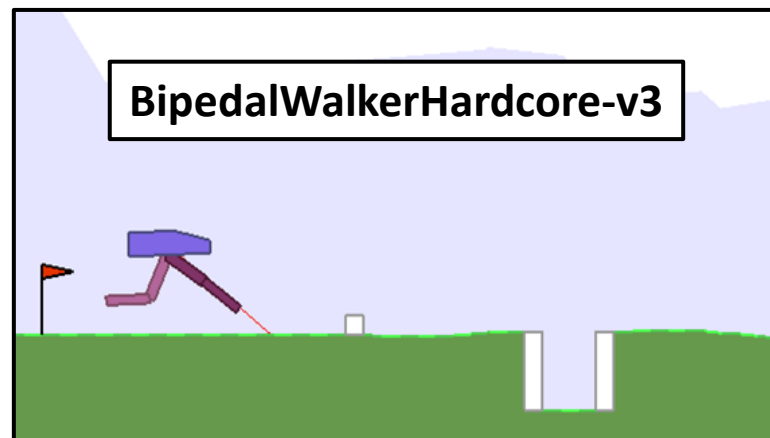
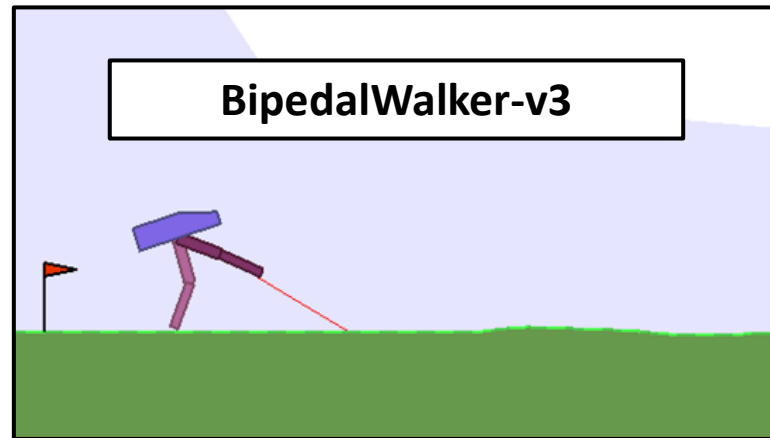
- **Limitació:** només és vàlid en espais d'accions discrets i finits

La plataforma OpenAI Gym

<https://gym.openai.com/>

Entorns d'interès

API

```
import gym

N_EPISODES = 10

policy = MyPolicy() #User defined

env = gym.make('BipedalWalker-v3')

for i_episode in range(N_EPISODES):

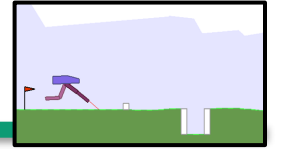
    observation = env.reset()
    done = False
    env.render()

    while not done:
        observation, reward, done, info =
            env.step(policy.getAction(observation))

        env.render()

env.close()
```

Propietats dels entorns *BipedalWalker*

Espai d'observacions (24 mesures):

- Angle d'inclinació i velocitats angular del cos
- Velocitats horitzontal i vertical del cos
- Angle i velocitat angular de malucs i genolls
- Contacte de cada peu amb el terra
- 10 mesures LIDAR¹ (sobre l'entorn)

Espai d'accions (4 valors):

- Força angular a aplicar a cada maluc i genoll

Tots dos espais són continus

Recompensa (1 valor):

- Valor **proporcional al desplaçament**
- Penalitzat per:
 - La torsió efectuada en els efectors
 - No mantenir el cap recte
- **Si el robot cau a terra el valor és -100**

Durada màxima dels episodis:

- L'episodi finalitza si:
 - S'aconsegueixen **300 punts** en:
 - 1600 *time steps* per a BipedalWalker-v3
 - 2000 *time steps* per a BipedalWalkerHardcore-v3
 - El robot **cau a terra**

¹ LIDAR = Sensor de tipus *Light Detection and Ranging*

Solució proposada

Plantejament algorísmic

Algorisme base:

Continuous Q-Learning with NAF (Gu *et al.*, 2016)

- Accepta espais continus d'accions
- Encara no implementat a TF-Agents
- Senzill d'implementar i modificar
- Eficient (entrena política i funcions valor a la vegada)

Possible integració amb altres paradigmes:

- *Safe RL (García & Shafie, 2020)*, com a política d'exploració basada en la predicció del risc de caiguda.
- Acceleració de l'aprenentatge mitjançant models, seguint *Dina-Q (Sutton, 1990)*.

Plantejament tecnològic

- Biblioteca per a RL:

TF-Agents

- Entorn per a la simulació

OpenAI Gym

(integrat en TF-Agents)

- Llenguatge:

Python

- Monitoratge dels resultats:

TensorBoard

Continuous Q-Learning with NAF

Algorithm 1 Continuous Q-Learning with NAF

Randomly initialize normalized Q network $Q(\mathbf{x}, \mathbf{u}|\theta^Q)$.

Initialize target network Q' with weight $\theta^{Q'} \leftarrow \theta^Q$.

Initialize replay buffer $R \leftarrow \emptyset$.

for episode=1, M **do**

Initialize a random process \mathcal{N} for action exploration

Receive initial observation state $\mathbf{x}_1 \sim p(\mathbf{x}_1)$

for t=1, T **do**

Select action $\mathbf{u}_t = \mu(\mathbf{x}_t|\theta^\mu) + \mathcal{N}_t$

Execute \mathbf{u}_t and observe r_t and \mathbf{x}_{t+1}

Store transition $(\mathbf{x}_t, \mathbf{u}_t, r_t, \mathbf{x}_{t+1})$ in R

for iteration=1, I **do**

Sample a random minibatch of m transitions from R

Set $y_i = r_i + \gamma V'(\mathbf{x}_{i+1}|\theta^{Q'})$

Update θ^Q by minimizing the loss: $L = \frac{1}{N} \sum_i (y_i - Q(\mathbf{x}_i, \mathbf{u}_i|\theta^Q))^2$

Update the target network: $\theta^{Q'} \leftarrow \tau\theta^Q + (1 - \tau)\theta^{Q'}$

end for

end for

end for

- En aquest algorisme:

$$Q(\mathbf{x}, \mathbf{u}|\theta^Q) = A(\mathbf{x}, \mathbf{u}|\theta^A) + V(\mathbf{x}|\theta^V)$$

- L'avantatge (A) es defineix com:

$$A(\mathbf{x}, \mathbf{u}|\theta^A) = -\frac{1}{2}(u - \mu(\mathbf{x}|\theta^\mu))^T P(\mathbf{x}|\theta^P)(u - \mu(\mathbf{x}|\theta^\mu))$$

- On P és definida positiva¹ i s'obté per:

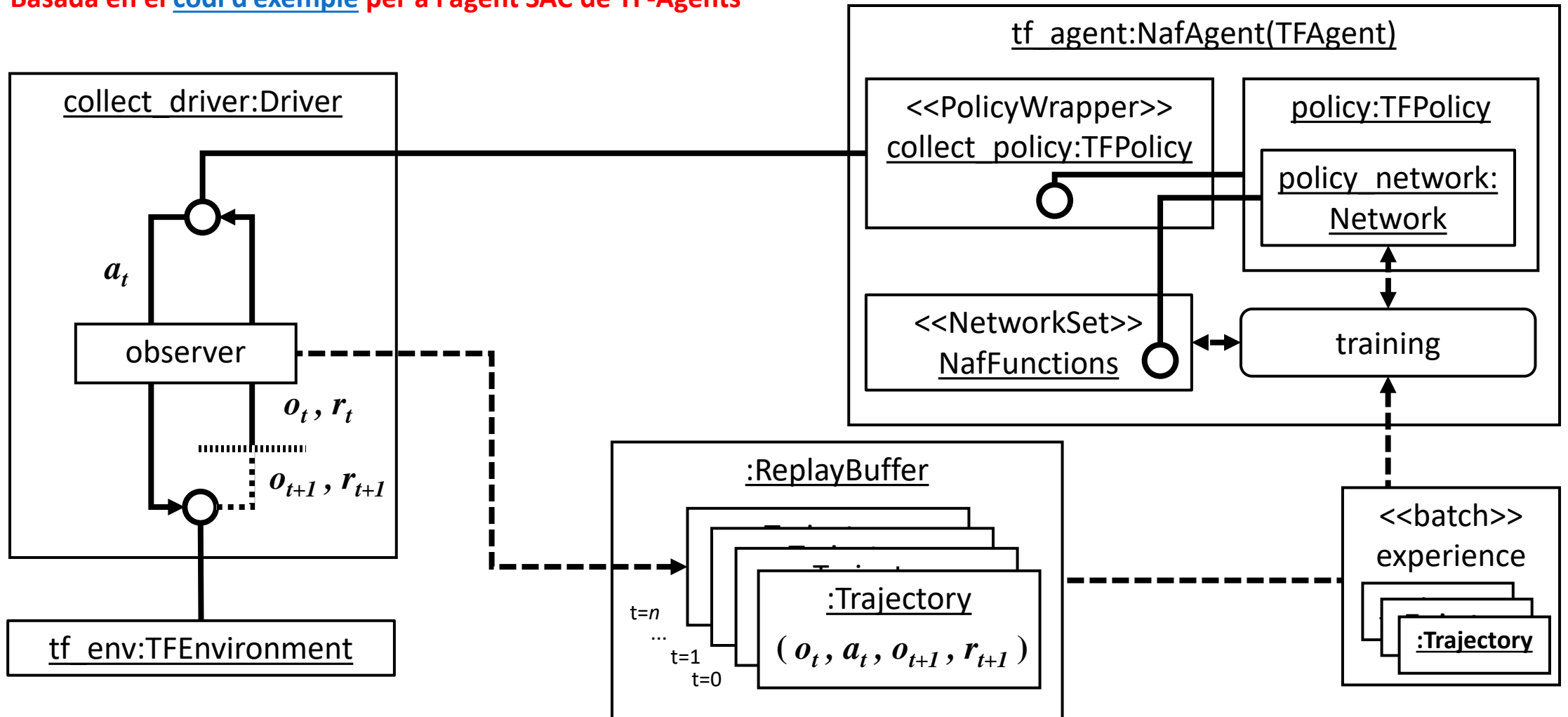
$$P(\mathbf{x}|\theta^P) = L(\mathbf{x}|\theta^P)L(\mathbf{x}|\theta^P)^T$$

- On L:

- És una matriu triangular inferior
- Els seus elements són proporcionats per una xarxa neuronal amb paràmetres θ^P
- Els elements de la diagonal fan d'exponent del nombre e (forçosament \mathbb{R}^+).

Arquitectura de la solució

Basada en el [codi d'exemple](#) per a l'agent SAC de TF-Agents

Component *ActionRepeatHistoryWrapper*

Basat en Mnih *et al.* 2015

<<Python Module>>
suite_gym

load

env_name = "BipedalWalker-v3"

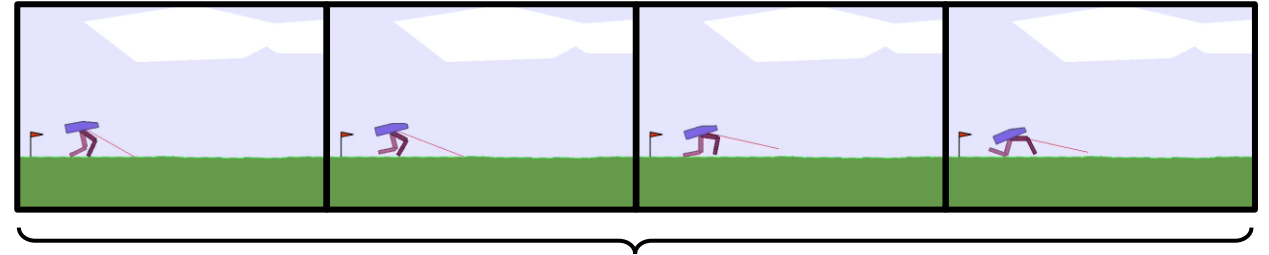
tf_py_env :TFPyEnvironment

<<PyEnvironment>>

py_env :ActionRepeatHistoryWrapper

+ times: int = 4

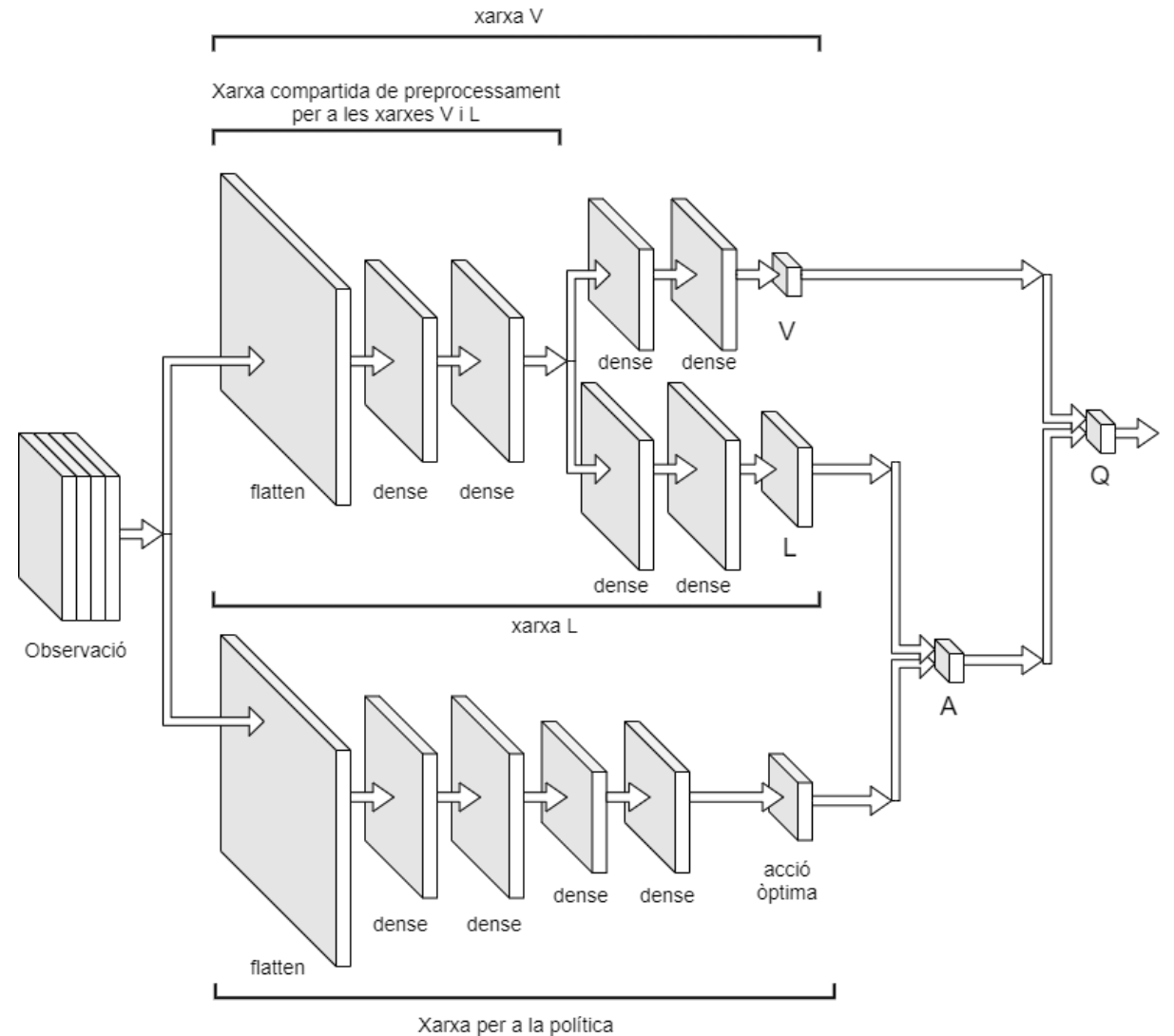
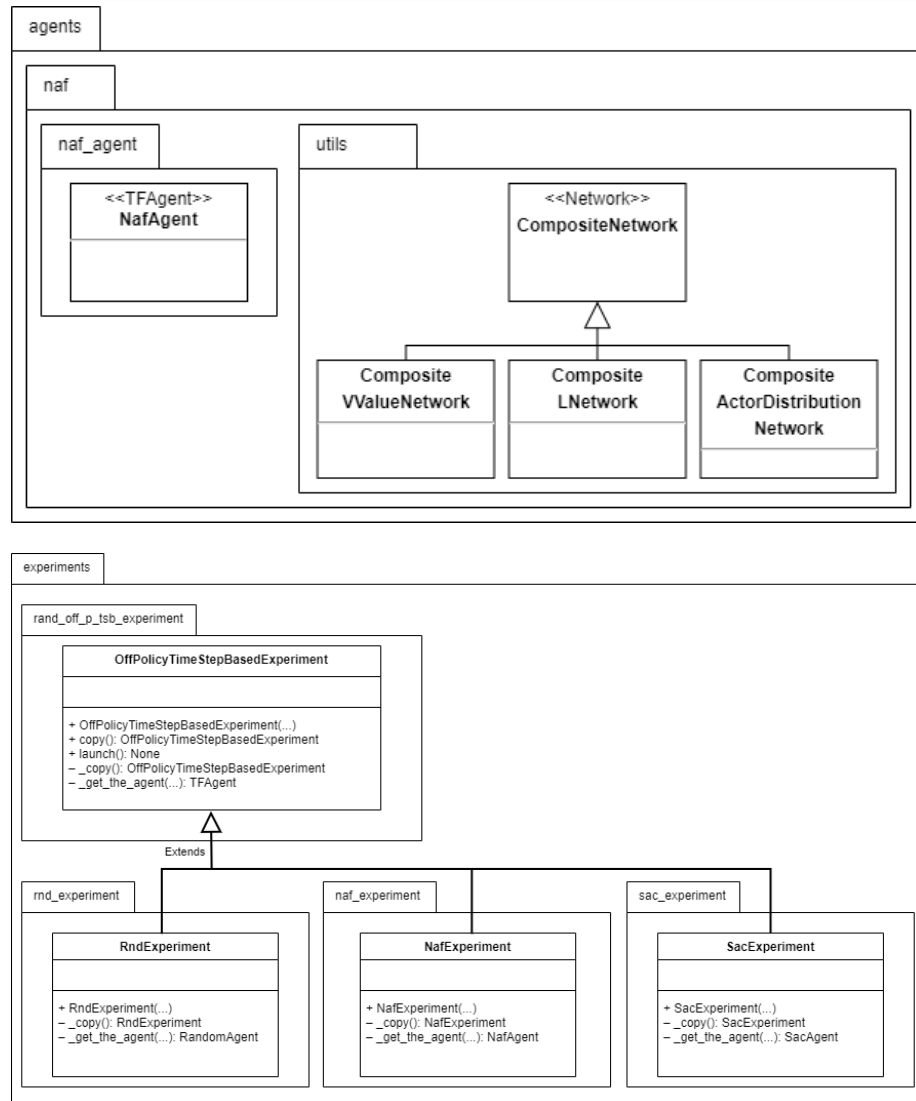
<<PyEnvironment>>
: BipedalWalker-v3

observation

time_step_spec { observation (4,24)
Reward (1,
...
action_spec (4,) ...
step(action): TimeStep
... }

Producte obtingut

Resultats

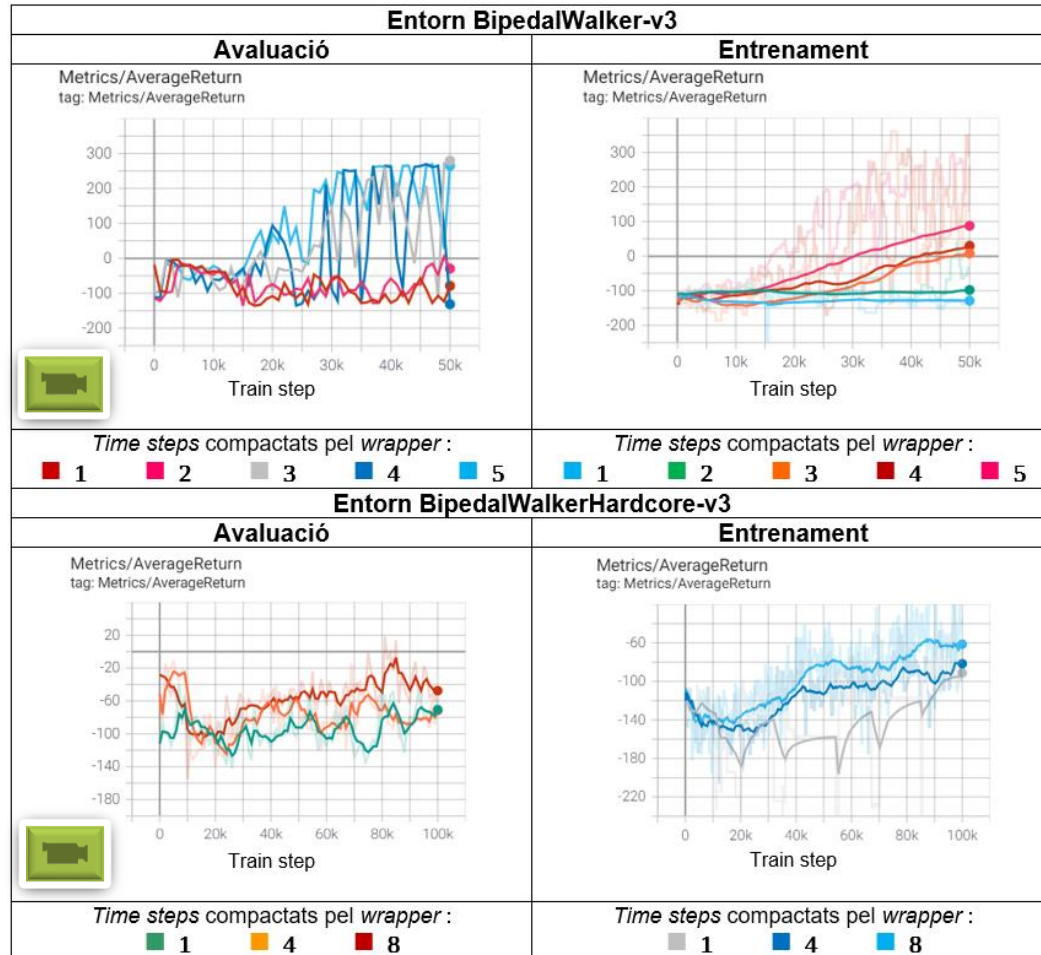

Figura 26. Resultats de l'execució del wrapper RepeatActionEnvWrapper amb l'agent SAC de TF-Agents²⁷

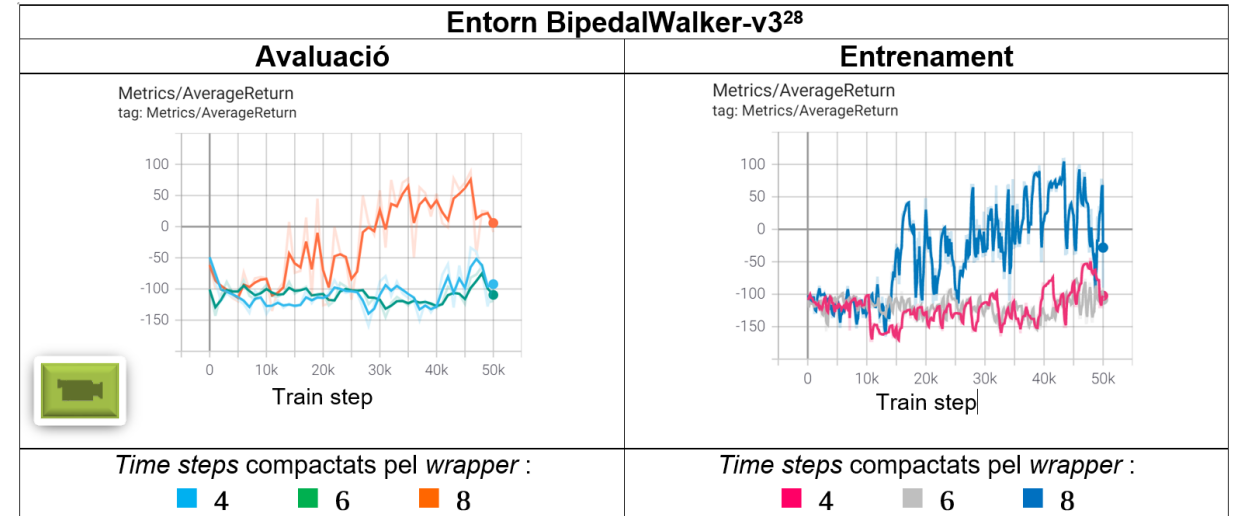

Figura 27. Resultats de l'execució del wrapper RepeatActionEnvWrapper amb l'agent NAF

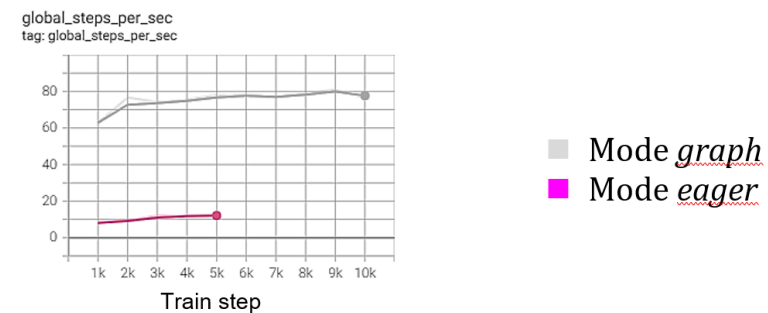

Figura 28. Velocitats d'execució de l'agent NAF en mode *graph* i mode *eager* per al mateix problema i configuració

Conclusions

- El *Deep RL* és una disciplina actual i complexa, amb una gran diversitat d'algorismes.
- Els espais d'accions continus incrementen la complexitat de la solució de *Deep RL*.
- TF-Agents és molt potent, però manca encara d'elements (compartició de capes entre xarxes).
- El *wrapper* per compactar diferents *time steps* com un de sol ha resultat una bona estratègia.
- El *Deep RL* té un elevat nombre de paràmetres i els que funcionen en un tipus d'agent poden no ser adequats en altres.
- El mode de grafs de la biblioteca TensorFlow és computacionalment molt eficient.
- NAF i SAC són molt eficients, amb resultats en pocs minuts (en general).
- OpenAI Gym ha resultat una plataforma adient com a base per al desenvolupament del TFM.
- L'objectiu general del projecte s'ha pogut assolir en la seva majoria, malgrat no ha estat possible, per haver esgotat el temps, integrar diferents enfocaments ni escalar la solució a un entorn 3D.

Línies de treball futur

- Acceleració de l'aprenentatge mitjançant models apresos a partir de l'experiència (Gu *et al.* 2016)
- Aproximació i ús d'una funció de predicció del risc de caiguda en la política d'exploració (com a wrapper) (García & Shafie, 2020).
- Adequar les classes `CompositeNeuronalNetwork` i derivades a la filosofia de la biblioteca TF-Agents.
- Posar el codi desenvolupat a disposició de l'equip de TF-Agents